

Bojan Režun
državni svetnik

Franc Rokavec
državni svetnik

Številka: 213-07-2/2022/1
Idrija in Litija, 9. 3. 2022

Gospod
Dušan Strnad
predsednik
Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Zadeva: Pobuda za obravnavo problematike v zvezi z izpolnjevanjem kriterijev pri določanju krajev za opravljanje praktičnega dela vozniškega izpita

Na podlagi 66. in devetega odstavka 98. člena Poslovnika Državnega sveta (sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20 in 123/20) spodaj podpisana državna svetnika predlagava, da Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj na eni od naslednjih sej obravnava problematiko v zvezi z izpolnjevanjem kriterijev pri določanju krajev za opravljanje praktičnega dela vozniškega izpita.

Obrazložitev:

Državni svet je na 47. seji 26. 1. 2022 podprl vprašanje državnih svetnikov Bojana Režuna in Francija Rokavca glede neizvajanja praktičnega dela vozniškega izpita v Idriji in Litiji (213-07-1/2022) in ga naslovil na Ministrstvo za infrastrukturo. Na vprašanje, na podlagi katerih kriterijev se v spremenjenem 20. členu Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o vozniškem izpitu (Uradni list RS, št. 199/21) med dodatne kraje, v katerih je možno opravljati praktični del vozniškega izpita za posamezne kategorije motornih vozil, nista vključili tudi Idrija in Litija, je Ministrstvo za infrastrukturo posredovalo odgovor 2. 3. 2022 (št. 001-4/2021/25-026121945). Pojasnila Ministrstva za infrastrukturo (v nadaljevanju: ministrstvo) so pomanjkljiva in niso prepričljiva oz. je odgovor nezadovoljiv.

V odgovoru ministrstva je glede:

- Idrije zapisano, da: *»kandidate za voznike motornih vozil ni mogoče veljavno oceniti ali so zmožni samostojne in varne vožnje v vseh običajnih prometnih situacijah, saj obseg in prometna infrastruktura omogočata učenje na pamet (ni AC/HC, zahtevnega krožnega križišča, cest z več prometnimi pasovi, niti cest izven naselja, kjer bi kandidat lahko dosegel hitrost 90 km/h)«*,
- Litije zapisano, da: *»kandidate za voznike motornih vozil ni mogoče veljavno oceniti ali so zmožni samostojne in varne vožnje v vseh običajnih prometnih situacijah, saj obseg in prometna infrastruktura omogočata učenje na pamet (ni AC/HC, cest z več prometnimi pasovi)«*.

Naveden del odgovora je zavajajoč.

Idrija je od najbližjega priključka na avtocesto oddaljena 30 kilometrov, kar pomeni, da ima več krajev, kjer se izvajajo praktični deli vozniških izpitov B kategorije, podobno ali celo večjo oddaljenost. Slovenj Gradec je npr. od najbližje avtoceste oddaljen približno 40 kilometrov, vendar se tam praktični del vozniškega izpita nemoteno opravlja vsa leta. Ilirska Bistrica je oddaljena od avtoceste približno 25 kilometrov, Tolmin približno 45 kilometrov, Kočevje približno 40 kilometrov, itd. Iz tega lahko sklepamo, da gre za dvojna merila. Obenem je treba vedeti, da kandidati ob izpitni vožnji največkrat le po enkrat uvozijo in izvozijo iz avtoceste, zato lahko z veliko gotovostjo

trdimo, da razmere niso vedno enake in zato vsi kandidati nimajo enakih pogojev. Posamezni kandidat ima tako lahko povsem prosto vključevanje/izključevanje v promet ali pa gost promet, ki zahteva večje spretnosti kandidatov. Poleg tega morajo kandidati ob usposabljanju opraviti vse vaje, ki so predpisane s Pravilnikom o usposabljanju kandidatov za voznike motornih vozil (Uradni list RS, št. 95/21 in 108/21 – popr.), ki vsebuje tudi vožnjo po avtocesti. In to so kandidati v preteklosti, ko je bilo v Idriji še možno opravljati praktični del vozniškega izpita, tudi opravljali. Tudi sedanjí pravilnik to omogoča, saj lahko kandidat v prvi stopnji vozi skupaj 3 ure, v drugi in tretji pa celo 4 ure skupaj.

Navedba, da se v Idriji ne da dosežati hitrosti do 90 kilometrov na uro, ne drži. Odsek Idrija – Godovič, dolžine približno 12 kilometrov, zajema vožnjo po ovinkasti cesti, uporabo t.i. »tretjega pasu«, kjer dva pasova vodita v eno smer, en pas pa v nasprotno, enopasovno krožišče, vožnjo v klanec, vožnjo navzdol, vožnjo skozi najmanj 3 semaforizirana križišča. Vožnja iz centra Idrije do Godoviča in nazaj do centra Idrije traja 33 minut, kar pomeni, da ostane na voljo tudi čas za vožnjo po ozkih mestnih ulicah, kjer je tudi dovolj strmih cest. Poleg tega je odsek Idrija – Godovič priljubljen med kolesarji, v sami Idriji pa je dovolj pešcev, tako da se lahko preveri tudi odnos voznika do pešcev, kolesarjev in drugih bolj izpostavljenih udeležencev v cestnem prometu.

Navedba o številu izvedenih praktičnih delov vozniškega izpita v koledarskem letu v Idriji ne da točnega podatka. Medtem ko so se v preteklosti številni iz praktičnih razlogov odločali, da opravljajo vozniški izpit v Idriji, je danes marsikdo primoran opravljati vozniški izpit v drugem kraju. Danes se tudi dijaki iz drugih krajev, ki v Idriji obiskujejo srednjo šolo (smeri gimnazijo, strojno ali mehatronik), izbirajo druge kraje za opravljanje vozniškega izpita. Pri tem ne smemo pozabiti, da ne gre le za prebivalce samega kraja Idrija, saj so tu še prebivalci okoliških vasi in krajev (Cerkno, Žiri, Vojsko, Črni vrh nad Idrijo, ...). Za številne od njih je trenutno pot do najbližjega kraja, kjer se opravlja praktični del voznških izpitov, še precej bolj oddaljena, kot navedenih 41 kilometrov od Idrije do Postojne.

Podobno velja tudi za Litijo, ki je do najbližjega priključka na avtocesto oddaljena 30 km, na njenem ozemlju pa so tudi ceste z več prometnimi pasovi.

Poleg finančnega vložka, ki je v dani situaciji za kandidate bistveno večji, je tudi manjša rentabilnosti šol vožnje.

Zanemarljiv ni niti podatek, da se največ prometnih nesreč pripeti v lokalnem okolju, in to bi moral biti, poleg infrastrukture, eden od kriterijev, ki se ga ne bi smelo zanemarjati.

Ministrstvo za infrastrukturo se v odgovoru sklicuje tudi na Direktivo 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o voznških dovoljenjih (prenovitev). V Prilogi II navedene direktive je v okviru minimalnih zahtev za vozniški izpit v 11. točki (Kraj preizkusa) zapisano: *»Del preizkusa za oceno izvedbe posebnih elementov se lahko izvede na posebnem preizkusnem poligonu. Po možnosti se mora del preizkusa za oceno ravnanja v prometu izvesti na cestah zunaj pozidanih območij, na hitrih cestah in avtocestah (ali podobno), pa tudi na vseh vrstah mestnih ulic (stanovanjska območja, območja z omejeno hitrostjo 30 in 50 km/h, mestne hitre ceste), ki naj bi predstavljale različne stopnje težavnosti, s katerimi se bodo srečevali vozniki. Zaželeno je tudi, da se preizkus izvaja v različno gostem prometu. Čas vožnje mora biti izkoriščen v največji možni meri, da se kandidat oceni v vseh različnih prometnih območjih, na katere lahko naleti, s posebnim poudarkom na prehajanju med temi območji.«.* Iz navedenega zapisa 11. točke minimalnih zahtev za vozniški izpit, ki jih opredeljuje direktiva, torej ne izhaja obveznost, ampak je nedvomno napisano, da se posamezno znanje preveri le, v kolikor so možnosti za to.

V odgovoru Ministrstvo za infrastrukturo tudi navaja, da *»je v letu 2021 skupaj z Javno agencijo Republike Slovenije za varnost prometa preučilo vse pobude za ponovno izvajanje praktičnega dela vozniškega izpita v krajih, kjer je nekoč že bilo omogočeno izvajanje praktičnega dela vozniškega izpita (kraji kot so Ajdovščina, Ilirska Bistrica, Tolmin, Idrija, Litija, idr.)*«. Občina Idrija in Litija sta že leta 2014, ko jima je bila odvzeta možnost opravljanja praktičnega dela vozniškega izpita, temu nasprotovali in podali pobudo za razveljavitev odvzema, vendar pri tem, žal, nista bili uspešni. Kasneje občini nista prejeli nobenega poziva ali informacije, da potekajo aktivnosti glede

ponovnega uvajanja praktičnega dela vozniškega izpita v krajih, v katerih je ta možnost v preteklosti že obstajala. S tega vidika se postavlja vprašanje transparentnosti samega postopka in tudi vprašanje, ali je šlo za strokovno vprašanje ali predvsem politično odločitev.

Pobuda, da se v Idriji in Litiji ponovno vzpostavi možnost opravljanja praktičnega dela vozniškega izpita, je podana v luči dviga prometne kulture in varnosti ter zniževanju stroškov, nikakor pa ne gre za iskanje bližnjic za pridobitev vozniškega dovoljenja.

* * *

Ker ocenjujemo, da odgovor Ministrstva za infrastrukturo ne daje ustreznega odgovora na vprašanje glede izpolnjevanja kriterijev pri določanju krajev za opravljanje praktičnega dela vozniškega izpita, predlagava, da Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj o tem opravi razpravo na eni od sej, na katero naj se povabi:

- Ministrstvo za infrastrukturo
- Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa
- Tomaž Vencelj, župan Občine Idrija
- Franci Rokavec, župan Občine Litija
- Jože Režonja, Avto-moto zveza Slovenije

* * *

Predlagava, da se kot gradivo za sklic seje Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj priložita:

- Vprašanje državnih svetnikov Bojana Režuna in Francija Rokavca glede neizvajanja praktičnega vprašanje glede neizvajanja praktičnega dela vozniškega izpita v Idriji in Litiji, ki ga je Državni svet podprl na 47. seji 26. 1. 2022,
- Odgovor Ministrstva za infrastrukturo z dne 16. 2. 2022.

Državni svetnik
Bojan Režun, l.r.

Franci Rokavec, l.r.
Državni svetnik

Prilogi:

- Vprašanje državnih svetnikov Bojana Režuna in Francija Rokavca glede neizvajanja praktičnega dela vozniškega izpita v Idriji in Litiji, ki ga je Državni svet podprl na 47. seji 26. 1. 2022
- Odgovor Ministrstva za infrastrukturo z dne 16. 2. 2022